

Πληροφορίες: Δ. Λογαράς

Αθήνα: 15.07.2020

Αρ. Πρωτ.: 952

ΠΡΟΣ: κ. Ν. Κεραμέως, Υπουργό Παιδείας & Θρησκευμάτων

ΚΟΙΝ: «Πίνακας Αποδεκτών»

ΘΕΜΑ: «Συμμετοχή της Ε.Σ.Α.μεΑ. στη διαμόρφωση του Εθνικού Συστήματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης»

Κυρία Υπουργέ,

Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.), όπως γνωρίζετε, αποτελεί την τρίτοβάθμια Οργάνωση των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και των οικογενειών τους στη χώρα και αναγνωρισμένο Κοινωνικό Εταίρο της ελληνικής Πολιτείας σε ζητήματα αναπηρίας.

Κύρια αποστολή της είναι η καταπολέμηση των διακρίσεων σε βάρος των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και των οικογενειών τους και η προώθηση, προστασία και απόλαυση των ανθρωπίνων και συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων τους. Ιδίως όσον αφορά στα ανθρώπινα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, αυτά κατοχυρώνονται με τη Σύμβαση του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, που η χώρα μας μαζί με το Προαιρετικό της Πρωτόκολλο επικύρωσε με τον Ν. 4074/2012.

Με το παρόν υπόμνημα, επιθυμούμε να θέσουμε υπόψη σας τις θέσεις και προτάσεις της Ε.Σ.Α.μεΑ., για το ιδιαίτερα σημαντικό ζήτημα της επαγγελματικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης για τα άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις.

Κυρία Υπουργέ,

Στο πλαίσιο του υπό κατάρτιση Σχεδίου Νόμου από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων για το Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης (ΕΣΣΕΚ) και Διά Βίου Μάθησης (ΔΒΜ), θεωρούμε αυτονόητο ότι θα πρέπει να υπάρξει άμεσα συνάντηση μαζί σας, προκειμένου να σας εκθέσουμε και διά ζώσης την κατάσταση που βιώνουν στον τομέα αυτό τα άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις, αλλά και τις θέσεις μας.

Πρόκειται για έναν εξαιρετικά κρίσιμης σημασίας τομέα καθώς συνδέεται άμεσα με το ζήτημα της απασχόλησης των ατόμων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις, και κατ' επέκταση με την ένταξή τους στην κοινωνική, οικονομική, πολιτική και πολιτιστική ζωή της χώρας.

Σύμφωνα με το 2ο Δελτίο στατιστικής πληροφόρησης (06.03.2018) του «Παρατηρητηρίου Θεμάτων Αναπηρίας» της Ε.Σ.Α.με.Α.¹, εξαιρετικά υψηλά είναι τα ποσοστά ανεργίας στον πληθυσμό των ατόμων με σοβαρή αναπηρία, και ιδιαίτερα στις ηλικίες από 25 έως και 39 ετών όπου ο δείκτης υπερβαίνει σε όλες τις ηλικιακές ομάδες το 40%. Ο δείκτης ανεργίας λαμβάνει τη μέγιστη τιμή στους νέους 25-29 ετών με σοβαρή αναπηρία, όπου υπολογίστηκε να είναι 58,2%. Το 60,4% του πληθυσμού με σοβαρή αναπηρία και το 39,2% των ατόμων με μέτριο περιορισμό δραστηριότητας εκτιμάται ότι δεν μετέχουν στο εργατικό δυναμικό της χώρας. Στον πληθυσμό των ατόμων με σοβαρή αναπηρία, το 83,7% των νέων 20-24 ετών, το 72% των νέων 25-29 ετών, καθώς και το 55,5% των ατόμων ηλικίας 30-34 δεν έχουν μέχρι στιγμής καμία εργασιακή εμπειρία.

Τα προαναφερθέντα υψηλά ποσοστά ανεργίας των ατόμων με αναπηρία αποδεικνύουν ότι ο μέχρι σχεδιασμός, οργάνωση και υλοποίηση των πολιτικών επαγγελματικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης δεν είχαν αποτέλεσμα. Σε αυτά τα ποσοστά έρχεται να προστεθεί και το ιδιαίτερα χαμηλό ποσοστό επαγγελματικής κατάρτισης των ατόμων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Ειδικού Μητρώου Ανέργων του Ο.Α.Ε.Δ. από τους 26.884 ανέργους με αναπηρία, οι οποίοι ήταν εγγεγραμμένοι στο μητρώο τον Μάιο του 2020, έχουν λάβει οποιασδήποτε μορφής επαγγελματική κατάρτιση μόνο το 2%.

Ως εκ τούτου, δεν αποτελεί λοιπόν υπερβολή η θέση της Ε.Σ.Α.με.Α. και των οργανώσεων μελών της ότι η χώρα μας δεν παρέχει οργανωμένη επαγγελματική εκπαίδευση, κατάρτιση και διά βίου μάθηση στα άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις.

Η ίδια κατάσταση επικρατεί τόσο στη γενική εκπαίδευση, κατάρτιση και διά βίου μάθηση, δηλαδή σε αυτήν που απευθύνεται στο σύνολο του πληθυσμού, όσο και στις οποίες «ειδικές δομές» έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν είτε στο πλαίσιο του Υπουργείου Παιδείας είτε στο πλαίσιο άλλων Υπουργείων και Οργανισμών, όπως για παράδειγμα είναι αυτές του Ο.Α.Ε.Δ., που απευθύνονται αποκλειστικά στα άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις.

Δεν υπάρχει καμία απολύτως σύνδεση αυτών των δομών, σχολείων και σχολών με τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας και δεν προβλέπεται πιστοποίηση των επαγγελματικών προσόντων των ατόμων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις.

¹ Βλ. <https://www.paratiritirioanapirias.gr/el/results/publications/16/2o-deltio-parathrhthrioy-8ematwn-anaphrias-ths-esmea-deiktes-apasxolhsis-kai-plhthysmos-me-anaphria-meros>

Επιπρόσθετα, θέση του αναπηρικού κινήματος της χώρας είναι ότι, η νομοθετική πρωτοβουλία που αναλαμβάνετε για την αναμόρφωση του εθνικού συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης οφείλει να αντιμετωπίσει επί ίσοις όροις τα άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις, ενσωματώνοντας πλήρως σε αυτό τη δικαιωματική οπτική της αναπηρίας, την οποία η χώρα μας έχει δεσμευτεί να εφαρμόσει με την κύρωση (ν.4074/2012) από τη Βουλή των Ελλήνων της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες.

Σύμφωνα άλλωστε με την παρ. 1 του άρθρου 61 του ν.4488/2017, «1. Κάθε φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου υποχρεούται να διασφαλίζει την ισότιμη άσκηση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία στο πεδίο των αρμοδιοτήτων ή δραστηριοτήτων του, λαμβάνοντας κάθε πρόσφορο μέτρο και απέχοντας από οποιαδήποτε ενέργεια ή πρακτική που ενδέχεται να θίγει την άσκηση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία. Ιδίως υποχρεούται: α) να αφαιρεί υφιστάμενα εμπόδια κάθε είδους, β) να τηρεί τις αρχές καθολικού σχεδιασμού σε κάθε τομέα της αρμοδιότητάς του ή της δραστηριοποίησής του, προκειμένου να διασφαλίζει για τα άτομα με αναπηρία την προσβασιμότητα των υποδομών, των υπηρεσιών ή των αγαθών που προσφέρει, γ) να παρέχει, όπου απαιτείται σε συγκεκριμένη περίπτωση, εύλογες προσαρμογές υπό τη μορφή εξατομικευμένων και κατάλληλων τροποποιήσεων, ρυθμίσεων και ενδεδειγμένων μέτρων, χωρίς την επιβολή δυσανάλογου ή αδικαιολόγητου βάρους, δ) να απέχει από πρακτικές, κριτήρια, συνήθειες και συμπεριφορές που συνεπάγονται διακρίσεις σε βάρος των ατόμων με αναπηρία, ε) να προάγει με θετικά μέτρα την ισότιμη συμμετοχή και άσκηση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία στον τομέα της αρμοδιότητάς ή δραστηριότητάς του».

Στο πλαίσιο της δικαιωματικής προσέγγισης, αφενός πρέπει να αρθούν όλα τα εμπόδια που δυσκολεύουν την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις στο γενικό σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης, αφετέρου οι δομές κατάρτισης που απευθύνονται στα άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις, όπως είναι τα ΙΕΚ, Ειδικές ΣΕΚ, ΕΒΕΕΚ κ.λπ., πρέπει να ενταχθούν ισότιμα στο νέο εθνικό σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, που αναπτύσσεται στα επίπεδα 3, 4 και 5 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, κατ' αντιστοιχία με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο, προκειμένου να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο θεσμικό και εκπαιδευτικό τρόπο, οδηγώντας στην απόκτηση πιστοποιημένων επαγγελματικών προσόντων για τα άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις, τα οποία να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της σύγχρονης αγοράς εργασίας.

Λαμβάνοντας υπόψη την παρ. 3 του άρθρου 4 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, ότι «Κατά την ανάπτυξη και εφαρμογή της νομοθεσίας και των πολιτικών, [...] τα Συμβαλλόμενα Κράτη θα συμβουλευονται συνεχώς και θα εμπλέκουν ενεργά τα άτομα με αναπηρίες [...]», θεωρούμε επίσης αυτονόητο ότι η Ε.Σ.Α.με.Α. θα συμμετέχει στα συλλογικά όργανα που θα συσταθούν στο πλαίσιο

εφαρμογής του νέου Εθνικού Συστήματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης (ΕΣΕΕΚ) και Διά Βίου Μάθησης (ΔΒΜ).

Κύρια Υπουργέ,

Η Ε.Σ.Α.μεΑ. ζητά να ορίσετε ημερομηνία προκειμένου αντιπροσωπεία της να συναντηθεί άμεσα μαζί σας, παρουσιάζοντας αναλυτικά και διά ζώσης τις θέσεις μας. Επιπρόσθετα ζητούμε από εσάς να υπάρξει στενή συνεργασία επί του συγκεκριμένου Σχεδίου Νόμου μαζί μας, πριν από τη επίσημη δημόσια διαβούλευσή του, όπως άλλωστε πράξατε και με τους υπόλοιπους κοινωνικούς εταίρους,

Ελπίζοντας στην άμεση και θετική ανταπόκρισή σας.

Με εκτίμηση

Ο Πρόεδρος

Ι. Βαρδακαστάνης

Ο Γεν. Γραμματέας

Ι. Λυμβαίος

Πίνακας Αποδεκτών:

- Γραφείο Πρωθυπουργού της χώρας κ. Κ. Μητσοτάκη
- Γραφείο Υπουργού Επικρατείας κου Γ. Γεραπετρίτη
- κ. Σ. Ζαχαράκη, Υφυπουργό Παιδείας & Θρησκευμάτων
- κ. Γ. Βούτσινο, Γενικό Γραμματέα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης
- Πρόεδρο και μέλη Διαρκούς Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων
- Πρόεδρο και μέλη Υποεπιτροπής για τα Θέματα των Ατόμων με Αναπηρίας της Βουλής των Ελλήνων
- Κοινωνικούς Εταίρους
- Οργανώσεις – μέλη της Ε.Σ.Α.μεΑ.

Προσβάσιμο αρχείο Microsoft Word (*.docx)

Το παρόν αρχείο ελέγχθηκε με το εργαλείο *Microsoft Accessibility Checker* και δε βρέθηκαν θέματα προσβασιμότητας. Τα άτομα με αναπηρία δε θα αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην ανάγνωσή του.